

1

Dei kloke

Emne Nr. 76.

Eg minnes lidt om gamle rai mat om ai sjukdomer. Kan hende at somt av raiin var fra de gamle svarlebiker. Når folk skadd seg så det blev stort blodet. Leste man: Stans bla, som vatue sto i Jordans flo. - som. ? (minnes ikke fortsattelsen)

Det var mange "kvaksalvere" ute på landsbygdene - bruktes ikke "dei kloke" her, men kvaksalvere.

De må innrømmes, at dem tiest var kloke med hensyn til sykdom end folk flest. At folk heller gikk til slike snø til doktoren (logen) ^{mye}, men de må takes med, at ute på landsbygdene - især de mest avsides, vart det lenge - svært lenge - før det blev fast tilsette loger med "videnskabelig utdanning". Byene fikk først - rimelig nok, men bygde - især de mest avsides, kom sent med. Min bygd Frosta var lenge sammen med Værdalen, Skogn, Hjørtdalen til å me Selbu- og Leksviken på nordsiden av Strindfjorden.

I 1845 døde distriktslege Hermann i Værdalen - vist barnløs. Hans etterlatte formue skulde fordeles mellem bygde - ne han hadde vart lege i.

Da tilfalt hovstoguet Frostas fatikasse 19 spd. 103 skill. og samme kasse i annenest Hesen 16 spd. 78 skill.

En Blok en.

Enok Plengen i Hjørdalen
var en slik sjøllert „dokter“.

Han var sikkert en omekit kar. er
fortalt, at han etter en lege, som var
død, kjøpte en hel del bøker, og disse
studerte han grundt, så han nesten kunne
dem ut. Han skrev ut resepter på
latin således, som det sto i legeboken.
Det var et apotek i T.heim, som leverte
ut varer etter Plengens ordre - det var
Hjortens i Kongens gate. Han skjøtt
også litt. Engang var han hos handelen
Pørn Trule, som hadde litt vondt i en fot.
Der bestemte han også måte med maten.
Ja, sa Pørn, men en akkurat no og da
vil vel bare virke bra. „Ja, de må du
prober. ja, da ska du sjå du for fot da.“

Jeg minner denne Plengen ofte var på Froste
had en over-mervås kone. Hun var sterk
pietistisk innstilt og Plengen kunde smykke
så de passet også der.

Min farbror, serjant Moksnes hadde Plengen
til huslege, men engang feilet han stort.
han ålstedt konen Gjertrud. Da måtte
distrikthogen Angel hentes. Han sa, at å
ålede var de verste han kunde gjøre, -
kone hadde forlite blo, en tilførsel av
fiskt blod vilde mer vort på sin plass.
Ha ja, slike sjøllerte, gjorda de ofte feil.
men de hendte da også ofte, at en studert lege
kunde feile - den gang ielfald; men derfor vil
ingen tilbake til de gamle forhold.